

כסא שלמה

וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא שֵׁן גָּדוֹל וַיִּצְפֶּהוּ זָהָב מוֹפָז. עָשָׂה מַעְלֹת
לְכִסֵּה וְרָאשׁ עָגוֹל לְכִסֵּה מֵאַחֲרָיו, וַיֵּדֶת מְזִיָּה וּמְזִיָּה אֶל מְקוֹם
הַשִּׁבְתָּ וּשְׁנַיִם אֲרִיֹת עֹמְדִים אֶצֶל הַיְּדוֹת: וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲרִיִּים
עֹמְדִים שָׁם עַל עֵשׂ הַמַּעְלֹת מְזִיָּה וּמְזִיָּה לֹא נַעֲשֶׂה בֵּן לְכָל
מַמְלָכוֹת:

(מלכים א' י"ח כ')

ברש"י כאן כתב: "וכל צורת הכסא מפורשת באגדת מגילת אסתר"

אגדה זו שהזכיר רש"י, כוונתו לתרגום שני על מגילת אסתר. המוזכר גם ברש"י מגילה
(יג ב) בשם 'תרגום של מגילה'. וכן מביאו רש"י בדברים (ג ד) ומכנה אותו 'תרגום
ירושלמי'. כמו כן נזכר תרגום זה במסכת סופרים (יג ו):

הוא שלמה המלך, אשר עשה כסא
מלכות גדול. וצפה אותו בזהב טוב
המובא מאופיר. ממולא באבני
שוהם ומשובץ באבני בהט ושש,
ממולא אבני נפך וכדכוד ושוהם
ומרגליות וכל אבנים טובות.

הוא שלמה מלכא דעבר פורסיה
רבא דמלכותא חפי יתיה דהבא טבא
דאופיר מקובע באבני בורלא ומשקע
באבני ציצא ושיישא ומקובעין ביה
זמרגדין וכדכודנין ובורלין ומרגליין
וכל (מנין) אבנין טבין

לכל מלך לא נעשה כמותו, ושום
מלכות לא יכלה לעשות כמוהו.

לכל מלך לא אתעביד פותיה וכל
מלכותא לא יכלין למתקנא פורסיא
דדמי ליה

וזה מעשה הכסא: עומדים עליו
שנים עשר אריות של זהב, וכנגדם
שנים עשר נשרים של זהב, אריה
מול נשר ונשר מול אריה מכוונים
זה לעומת זה, יד ימינו של אריה
הזהב כנגד כנף השמאלית של נשר
הזהב, וכנף הימנית של הנשר
הזהב כנגד יד שמאלו של אריה
הזהב.

יָדִין הוּא עוֹבְדָא דְכוּדְסִיָּא קַיִימִין עָלָיו
תְּרִין עֶסֶר אַרְיֹון דְּדִהְבָּא וְלִקְבֵּלִיהוּן
תְּרִין עֶסֶר נִשְׂרֵיָּא דְּדִהְבָּא אַרְיָא לִקְבֵּל
נִשְׂרָא וְנִשְׂרָא לִקְבֵּל אַרְיָא מְכוּנִין אֵלִין
לִקְבֵּל אֵלִין יָדָא דְאַרְיָא דְדִהְבָּה
דִּימִינִיה לִקְבֵּל גַּפִּי נִשְׂרָא דְדִהְבָּא
דְּשִׁמְלִיה וְגַפִּי נִשְׂרָא דִי דִהְבָּא
(דְּשִׁמְלִיה) דִּימִינָא לִקְבֵּל יָדָא אַרְיָא
דִי דִהְבָּא (דִּימִינָא) דְּשִׁמְלִיה

לפי הנראה צריכים לתקן ולומר "וגפי נשרא
די דהבה דימינא לקבל ידא אריה דדהבא
דשמליה" שאם לא כן הרי הוא חוזר שוב על
הנאמר לפני זה. ובכל אופן הוא בא לומר
שהם עמדו זה מול זה.

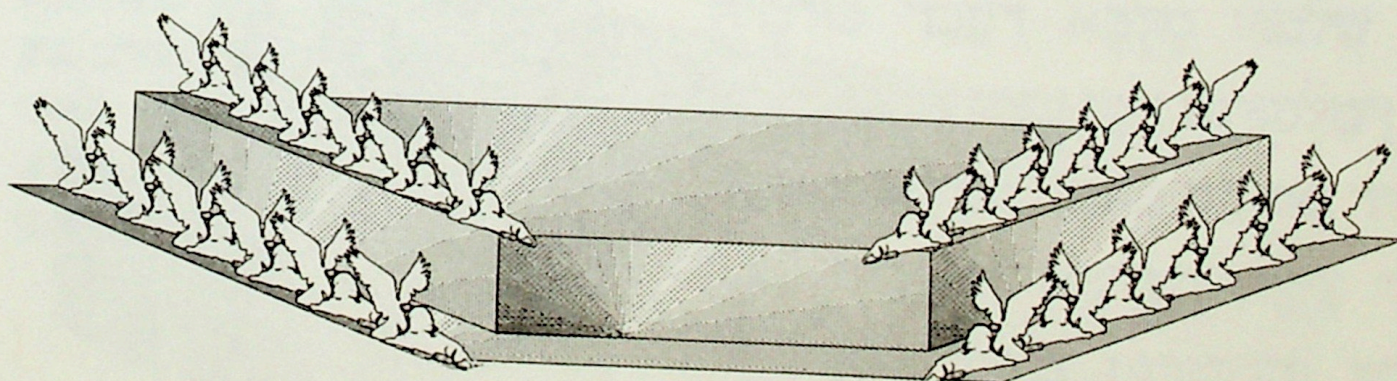

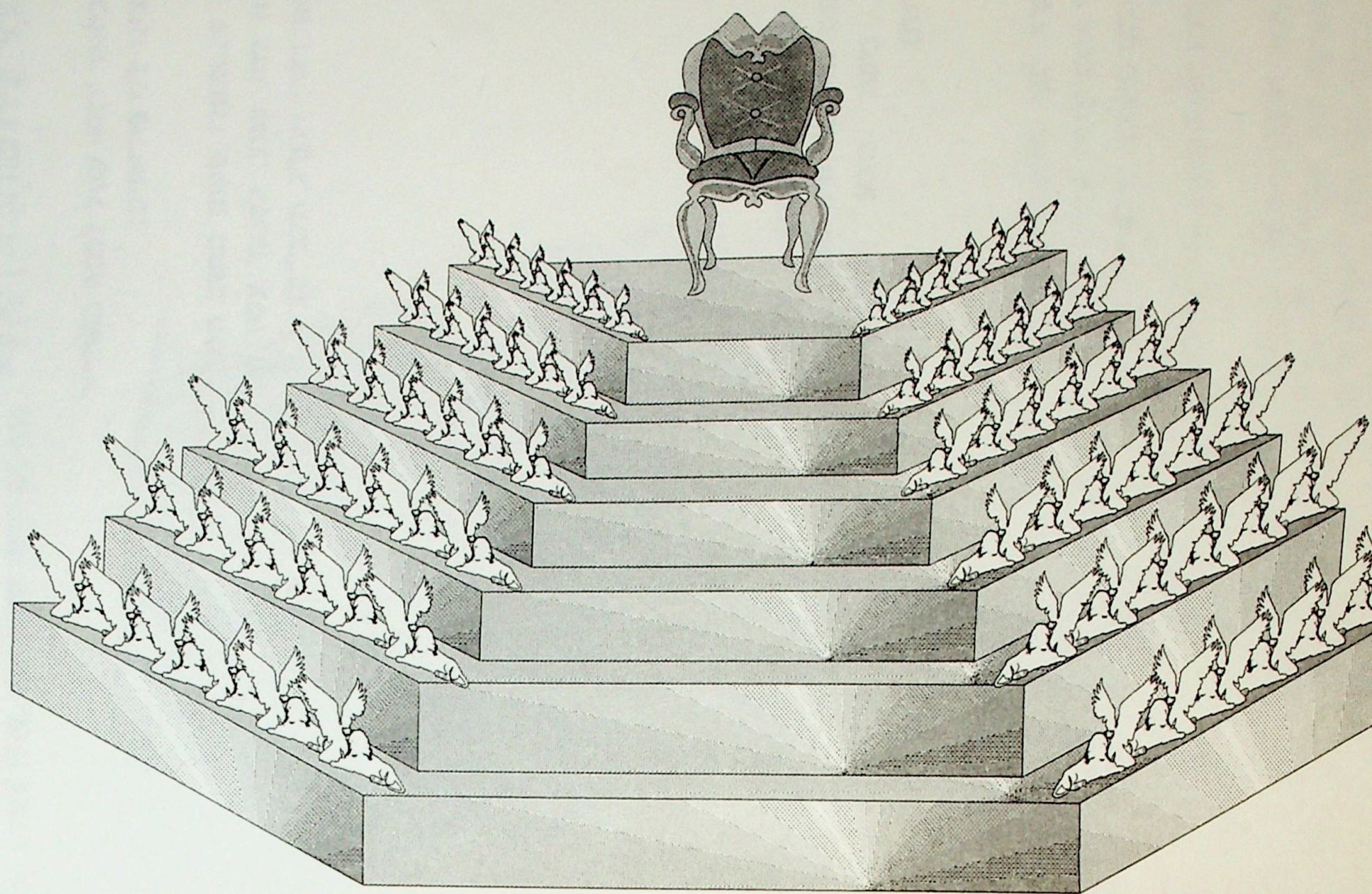
וּסְכוּם אֲרִיֹן שִׁבְעִין וַתִּרִין וְנִשְׂרֹן
וְהַנְּשָׂרִים שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם.
שִׁבְעִין וַתִּרִין

יש להבין הרי לכאורה זה סותר למה שכתוב בפסוק במלכים (שם) שהיו רק שנים עשר אריות שעמדו על שש המעלות מזה ומזה.

ויש לבאר ולומר שהשבעים ושנים אריות, שכנגדם שבעים ושנים נשרים, עמדו כולם על שש המעלות של הכסא, על כל מעלה שנים עשרה זוגות - אריה ונשר. ושש פעמים שנים עשר יוצא בדיוק שבעים ושנים. וזהו מה שהפסוק אומר: "ושנים עשר אריים עומדים שם על שש המעלות מזה ומזה" כלומר, על כל מעלה ומעלה עמדו שנים עשר אריות, שביחד הם שבעים ושנים.

וזה שהפסוק אומר 'מזה ומזה', הכוונה שהם לא עמדו במרכז המעלות, אלא משני צידיהן. לפי שבמרכז עמדו חיות אחרות כמבואר בהמשך.

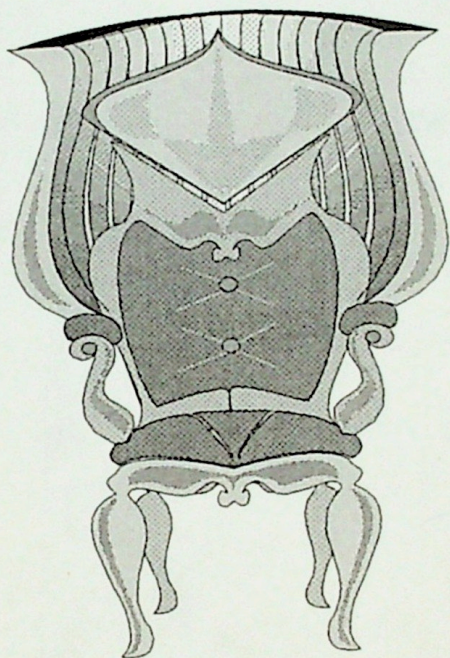

וראש עגול לכסא מלמעלה, מקום
מושב המלך.

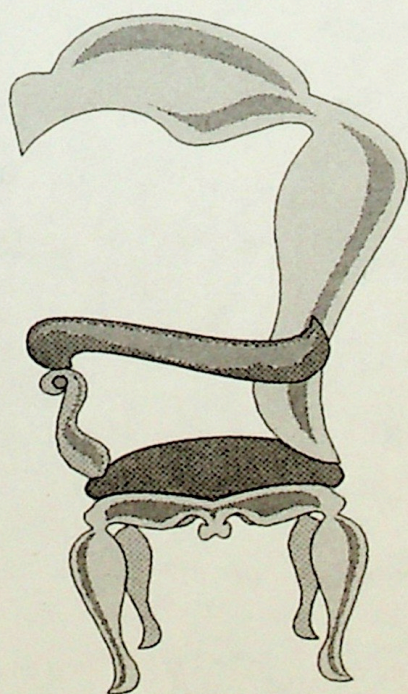
וְרִישׁ סִגְלָל הָיָה לְכוֹרְסִיָּא מִלְּעִיל
אֲתֵר בֵּית מוֹתְבִיָּה דְּמִלְכָּא

בביאור 'ראש עגול לכסה מאחורי'
מצינו שני פירושים:

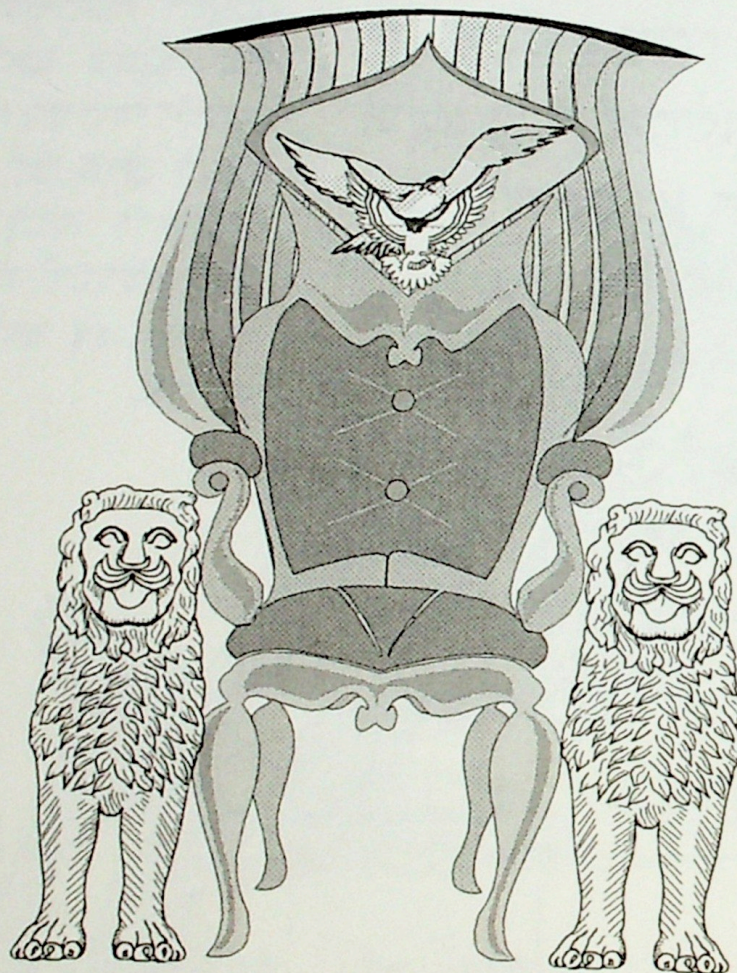
(א) שמאחורי מקום מושב הכסא,
היה לוח עגול, לסמוך עליו גבו
(ראה רש"י רלב"ג, מלבי"ם).

(ב) שמאחורי הכסא למעלה
ממקום הישיבה היה מכסה עגול
כעין כיפת כובע (אברבנאל,
מצודות).

ובפסוק (שם) מוזכר דבר שאינו בתרגום שני: "וידות מזה ומזה אל מקום השבת ושנים אריות עומדים אצל הידות" שמשני צדי הכסא יצאו שתי זרועות להשען בהם בעת הישיבה. ולמטה מכל זרוע, היה צורת אריה של זהב.

וְלִיָּה שָׁמָּה בְּרָגִין בְּהָבִין בְּכִתִּיב וַיַּעַשׂ
הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא שֵׁן וַיַּשֵּׁשׂ מִעֲלוֹת לְכִסֵּא

'כסא שן' הכוונה שהכסא נעשה מלוחות של שן הפיל [שנהב], שהוא חומר חזק מאוד.

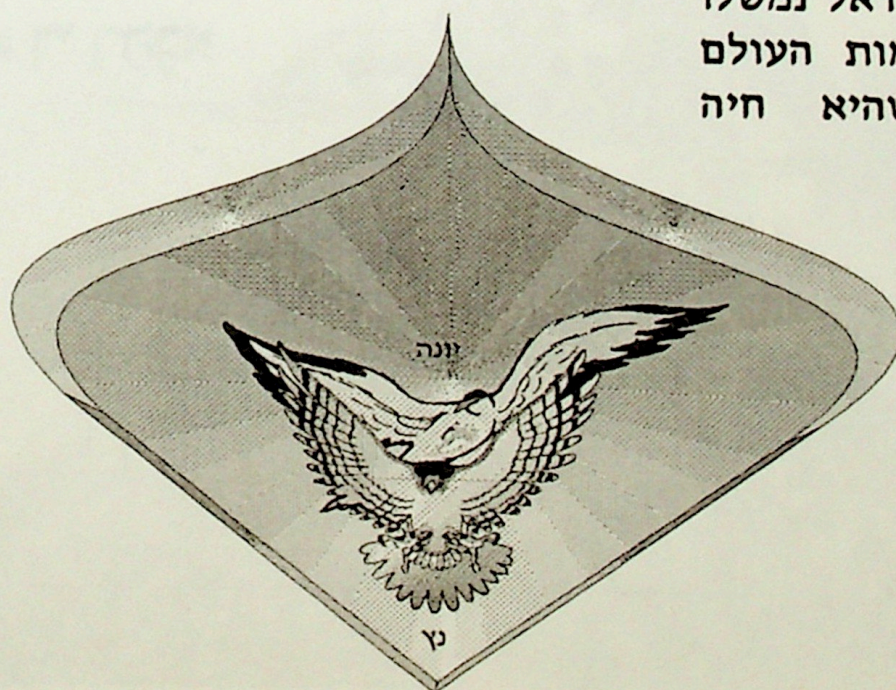
לפי הסדר האמור למעלה היו נצבים בכל מעלה חיה או עוף טהור מול חיה או עוף טמאים. וטורף כנגד מי שאינו טורף.

ולפי מה שנתבאר לעיל, החיות הללו ניצבו באמצע המעלות, משני צדי המעבר, בנוסף לשבעים ושנים אריות ונשרים, שעמדו משני הצדדים. וזהו המשמעות של ההתחלה 'וכן' כלומר, בנוסף על האמור לעיל.

ועל ראש הכסא עומדת יונה של זהב ומחזקת נץ בידה, ואף כך עתידין כל האומות והעמים להמסר ביד מלך המשיח ובית ישראל.

וְעַל רִישׁ כּוֹרֶסֶיָא קַיִימָא יוֹנָא דִּי
דִּהֲבָא אַחִידָא בֵּר נָצָא בִּידֶיהָ וְאַף
כְּדִין עֲתִידִין כָּל אוֹמִיָא וְלִישָׁנָא
יִתְמָסְרוֹן בְּיַד מַלְכָּא מְשִׁיחָא וּבֵית
יִשְׂרָאֵל

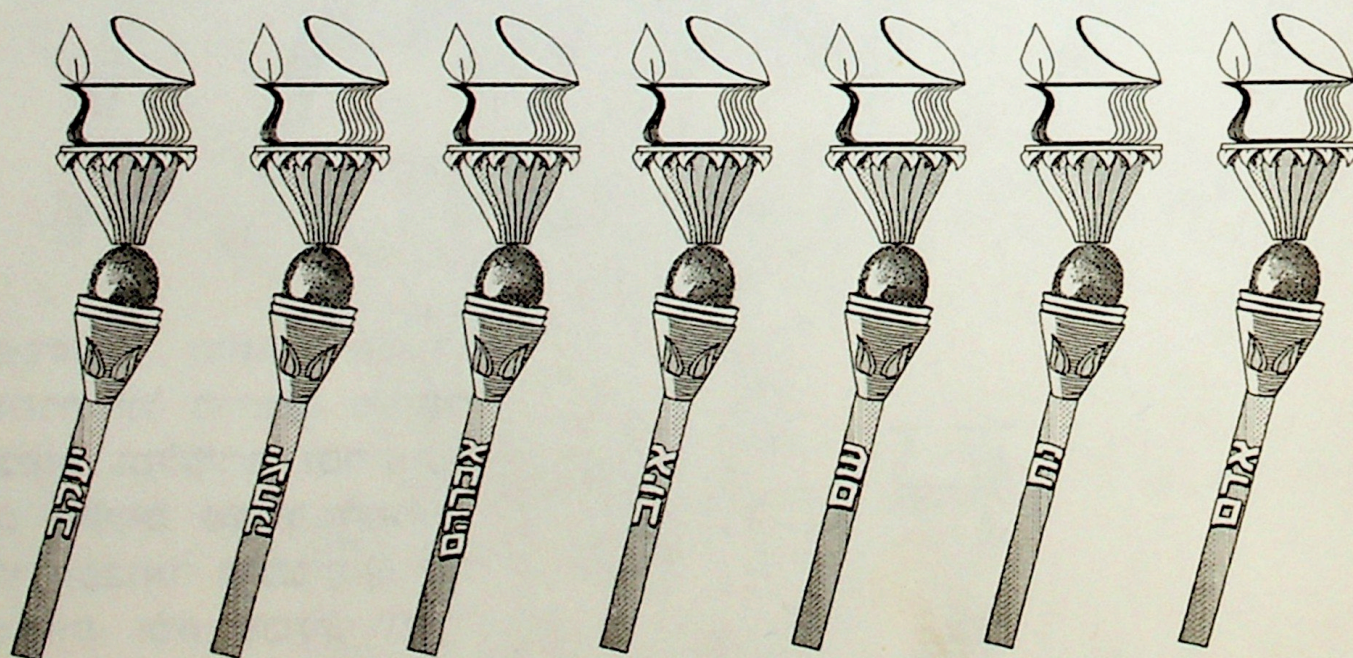
בפשטות נראה שהיונה היתה עומדת מעל לראש גב הכסא, ומשיח וכנסת ישראל נמשלו כאן ליונה. ואומות העולם נמשלו לנץ שהיא חיה טורפת.

וְעִיל מִרִּישׁ כּוֹרֶסֶיָא קִיִּימָא מְנַרְתָּא דִּי
 דִּהָבָא מְתַקְנָא פְתִקוֹנָהָא וּבִיִּצְיָנָהָא
 וּבְחִזּוֹרָהָא וּבְצִבְיָתָהָא וּבְמַחְתִּיתָהָא
 וּבְלִידָהָא וּבְשׁוֹשְׁנָהָא וּקְיִימִין לְקַבִּיל
 סְטָרָא דְמְנַרְתָּא שְׂבָעָה קִנִּין דְמְנַרְתָּא
 דִּי דִהָבָא דְצִיִּירִין עָלָה שְׂבָעַת אֲבָהַת
 עֲלָמָא אֲלִין שְׂמַהֲתָהוֹן אָדָם קְדָמָאָה
 וְנַח וְשֵׁם רַבָּא וְאַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב
 וְאִיּוֹב בִּינִיָּהֶם

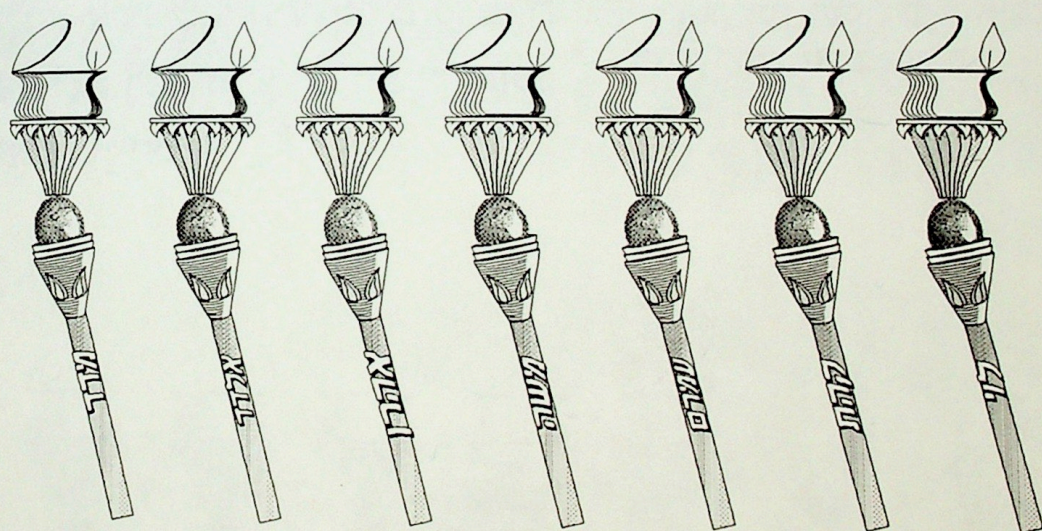
ולמעלה מראש הכסא עומדת
 מגורה של זהב ערוכה בכל
 מערכותיה, בנרותיה בכפתוריה
 במלקחיה במחתתיה וגביעיה
 ופרחיה. ויוצאים מצדה האחד
 שבעה קני מגורת זהב.

ומצוייר עליהם שבעת אבות
 העולם, ואלה שמותם: אדם
 הראשון ונח ושם הגדול ואברהם
 ויצחק ויעקב, ואיוב ביניהם.

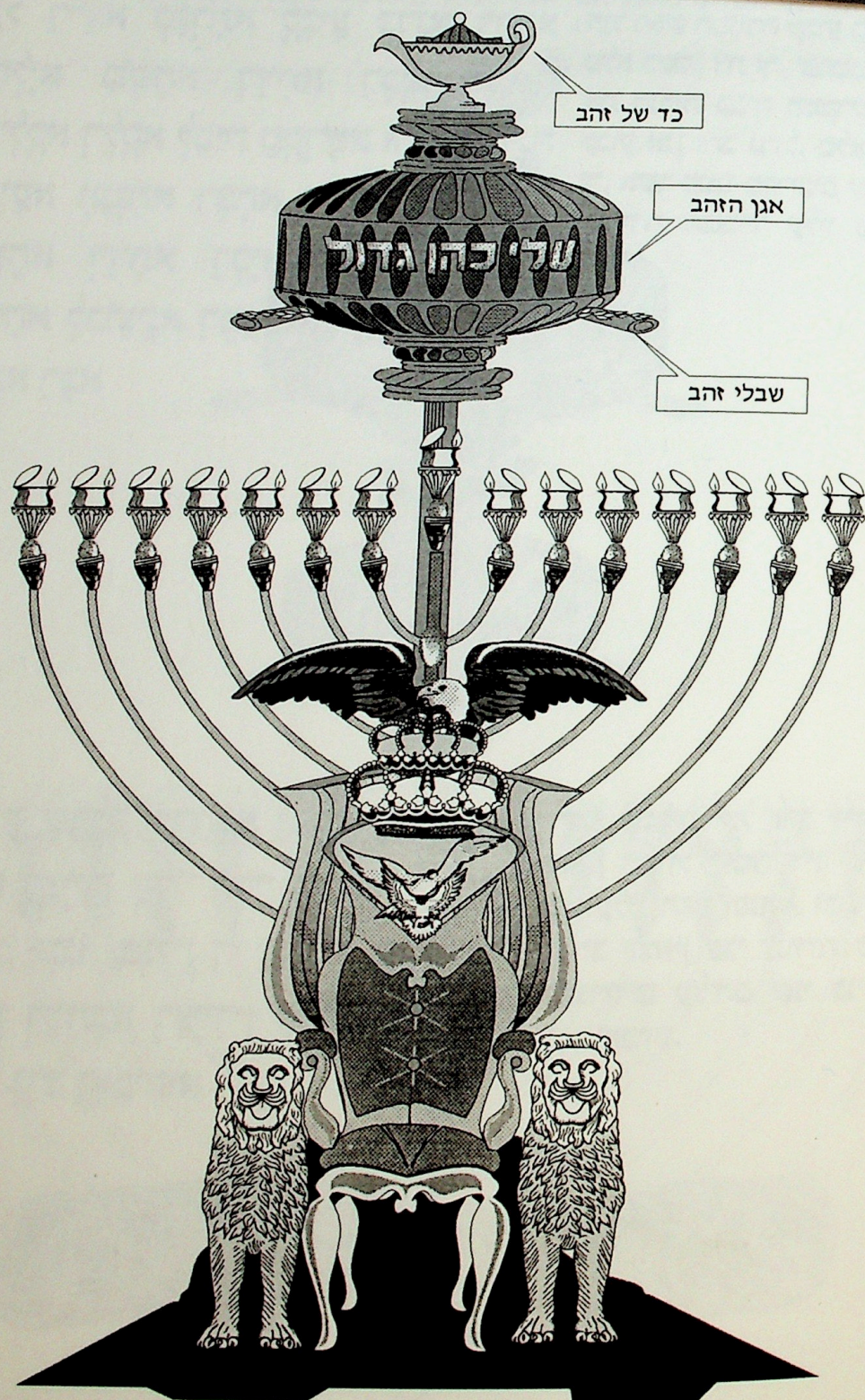

וּלְקַבֵּיל סִמָּרָא תִּינָנָא דְּמִנְרָתָא
 קִיִּימִין שְׁבַעָה קִנִּין אוֹחְרִינִין דְּצִיִּירִין
 עֲלֵהוֹן שְׁבַעָה חֲסִדֵי עֲלָמָא וְאַלֵן
 שְׁמֵהֶתְהוֹן לִוי קָהַת עֲמָרָם מִשֶּׁה
 וְאַהֲרֹן וְאַלְדָּר וּמִדָּר (וְחֹר) וְחִגִּי
 נְבִיָא בִּינִיהוֹן

ומצדה השני יוצאים שבעה קנים
 אחרים, ומצויר עליהם שבעה
 חסדי העולם, ואלה שמותם: לוי
 קהת עמרם משה ואהרן ואלדד
 ומרדד, וחגי הנביא (בקנה האמצעי)
 ביניהם.

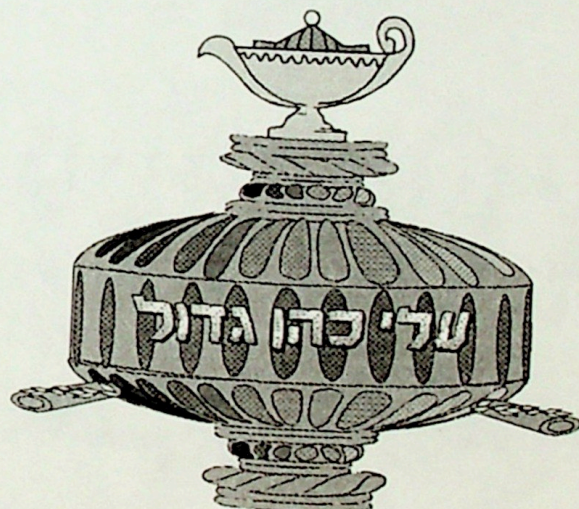

בפשטות היתה המנורה
 עומדת על הריצפה מאחורי
 הכסא. ומלקחיה ומחתותיה
 הם חלקים שבגוף המנורה,
 כפי המבואר ברמב"ן (פרשת
 תרומה). ומה שכתוב 'ואיוב
 ביניהם' נראה לכאורה
 שמקומו היה באמצע שבעה
 הקנים. וכן אצל חגי הנביא,
 הכוונה שהוא היה בקנה
 האמצעי שבין ארבע עשרה
 הקנים, שהרי יש כבר שבע
 שמות בלעדיו.

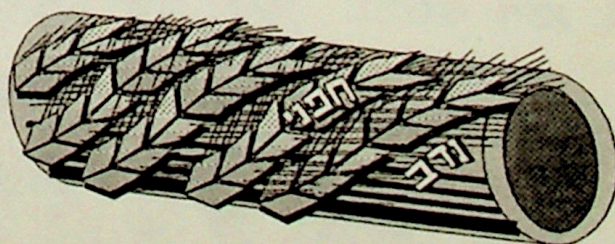
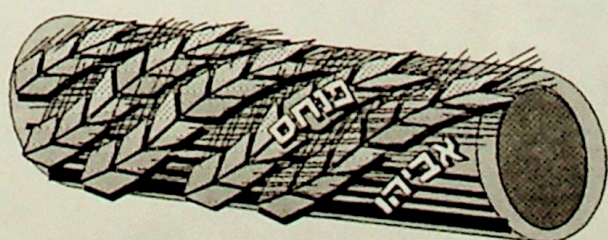
ועל ראש המנורה קבוע כד של זהב
מלא בשמן זית זך, שממנו מדליקים
את הנרות בבית המקדש. ותחתיו
קבוע אגן זהב גדול, מלא שמן זית
זך, אשר ממנו מקריבים שמן לנרות
המנורה, ומצוייר עליו עלי הכהן
הגדול.

וְעַל רִישָׁא מִנְרָתָא קָבִיעַ כִּדְנָא דֶּהֲבָא
דְּמַלְיָא מִשְׁחָא דְזִיתָא דְכָיָא דְמִינָה
מְדַלְקָא דְלָקָא לְבֵית מִקְדָּשָׁא וְתַחֲוֹת מִינָה
קָבִיעַ אֲגֻנְתָּא רַבָּתָא דִּי דֶּהֲבָא דְמַלְיָא
מִשְׁחָא דְזִיתָא דְכָיָא דְמִקְרִיבִין מִנִּיהּ
מִשְׁחָא לְבוֹצִינָא דְמִנְרָתָא וְצִייר עָלֶיהָ עֲלֵי
כֹהֵנָא רַבָּא

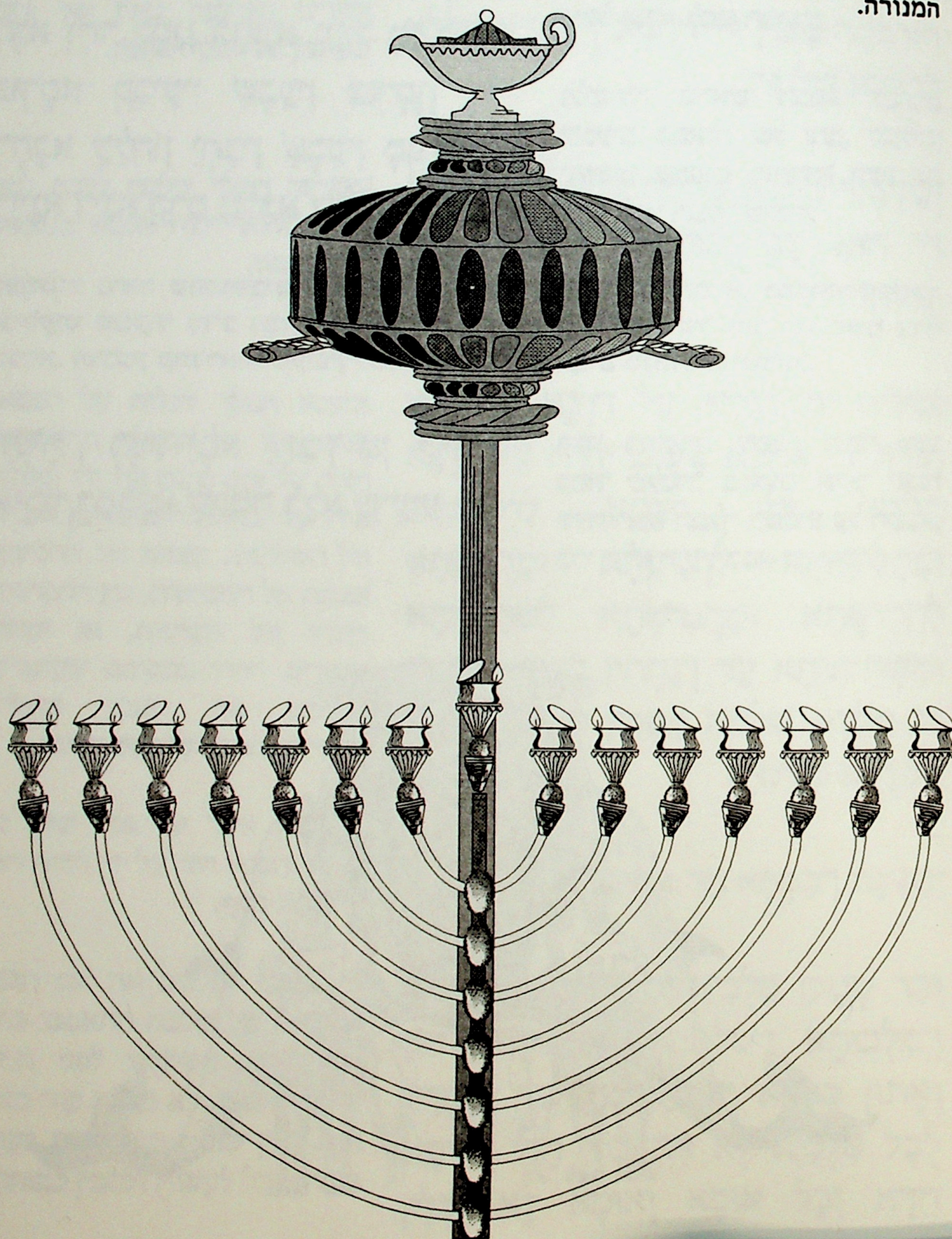

ושני שכלים של זהב יוצאים מן
האגן הגדול שמצויירים עליו שני
בני עלי: חפני ופנחס. ובתוך שכלי
הזהב יוצאין שני צנורות של זהב,
ומצויירים עליהם שני בני אהרן:
נדב ואביהו.

וְתַרְתִּין שְׁבָלִין דֶּהֲבָא נִפְקִין מִן אֲגֻנְתָּא
רַבָּתָא דְצִיירִין עֲלֵיהּ תְּרִין בְּנוֹי דְעֲלֵי חֲפְנֵי
וּפִינְחָס וּבְגוֹ שְׁבָלִין דִּי דֶּהֲבָא נִפְקִין תְּרִין
צִנְתָּרִין דֶּהֲבָא דְצִיירִין עֲלֵהוֹן תְּרִין בְּנוֹי
דְּאַהֲרֹן נָדָב וְאַבִּיהוּא

לפי הנראה היו נוטלים מהכד הזה שמן למנורות הרגילות בבית במקדש, ומהאגן עבור המנורה.

ושני מושבים של זהב, אחד לכהן גדול ואחד לסגן הכהנים.

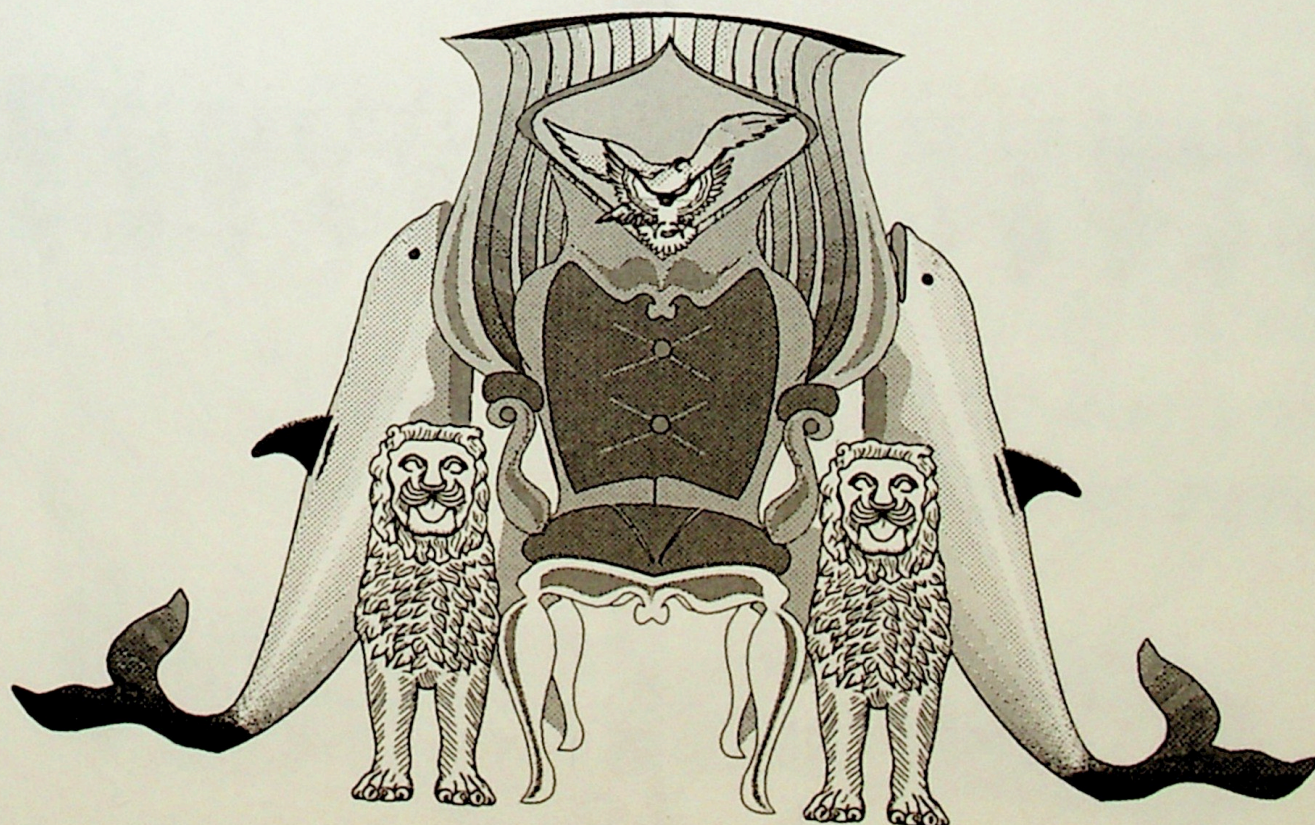
ולמעלה מראש הכסא קבועים שבעים כסאות של זהב, שעליהן יושבים שבעים סנהדרין ודנין את הדין לפני המלך שלמה.

וְתָרִין מוֹתָבְנִין דְּדִהָבָא חָד לְכַהֲנָא
רָבָא וְחָד לְסָגֵן כַּהֲנָיָא וְעִיל מִן רִישֵׁי
כּוֹרְסָא קְבִיעִין שְׁבַעִין כּוֹרְסֹן דִּי
דְּדִהָבָא עֲלֵהוֹן יְתָבִין שְׁבַעִין סְנֵהֲדָרִין
דִּינָא דִּינָא קָדָם מַלְכָּא שְׁלֵמָה

בפשטות נראה שהמושבים והכסאות הללו עמדו משני צדי הכסא, כמבואר בהמשך. ובילקוט שמעוני (ח"ב רמז תתרמ"ו) כתוב: ושתי קתדראות של זהב היו משני צדדי הכסא. ושבעין קתדראות מקיפין לכסא של שבעים זקנים סנהדריה ישראל.

ושני דולפנים יושבין משני צידי כסא שלמה, במקום אשר שמה יהיה ראש המלך בשבתו על הכסא, כדי שלא יזוע הכסא ממקומו.

וְתַרְתִּין בְּנֵת יִמָּא יְתָבִין מִן תַּרְתִּין
אוֹדְנֵי דְמַלְכָּא שְׁלֵמָה דְלָא יִזְדַּעֲזַע

וְעַל מִרְיָשִׁי כּוֹרְסִיָּא קְבִיעִין בִּיהַ עֶסְרִין
וְאַרְבָּעָה גִפְנִין דִּי דִּהְבָּא דְעֶבְרִין טָלְלָא
לְמַלְכָּא שְׁלָמָה

ומעל לראש הכסא קבועים בו
עשרים וארבעה גפנים של זהב,
שעושין צל למלך שלמה.

וְכִידְבָּעֵי מַלְכָּא שְׁלָמָה לְמִיזַל לְכָל אֲתֵר
דִּי הוּא צָבִי כּוֹרְסִיָּא בְּמוֹכְנֹוֹי אֲזַל
תַּחְתּוֹתָיו

וכשרצה המלך שלמה ללכת לכל
מקום שהוא רוצה הכסא בגלגליו
הלך תחתיו.

וּמִשִּׁים יַת רַגְלִיהַ עַל דְּרָגָא קְדָמִיתָא
תּוֹרָא דִּי דִּהְבָּא פְּשִׁיט יְתִיהַ עַל דְּרָגָא
תְּנִינָא וּמִן תְּנִינָא לְתִלִּיתָא
וּמִתְּלִיתָא לְרַבִּיעָתָא וּמִרַבִּיעָתָא
לְחֲמִישָׁתָא וּמִחֲמִישָׁתָא לְשִׁתִּיתָא
וּמִשִּׁתִּיתָא עַד דְּנַחְתִּין גִּשְׁרִין וְחֲטָפִין
יַת מַלְכָּא שְׁלָמָה מִסְקִין וּמוֹתְבִין יְתִיהַ
עַל רִישׁ כּוֹרְסִיָּא

וכשבא המלך לעלות על הכסא,
מניח רגלו על המעלה הראשונה,
ושור של זהב פושט את ידו ומעלה
אותו על המעלה השניה. ומן השניה
אל השלישית וממנה אל הרביעית
וממנה אל החמישית, ומן החמישית
יעלהו אל השישית, אז ימהרו
הנשרים וירדו ממקומם שעומדים
ואוחזים את המלך ומעלים
ומושיבים אותו על ראש הכסא.

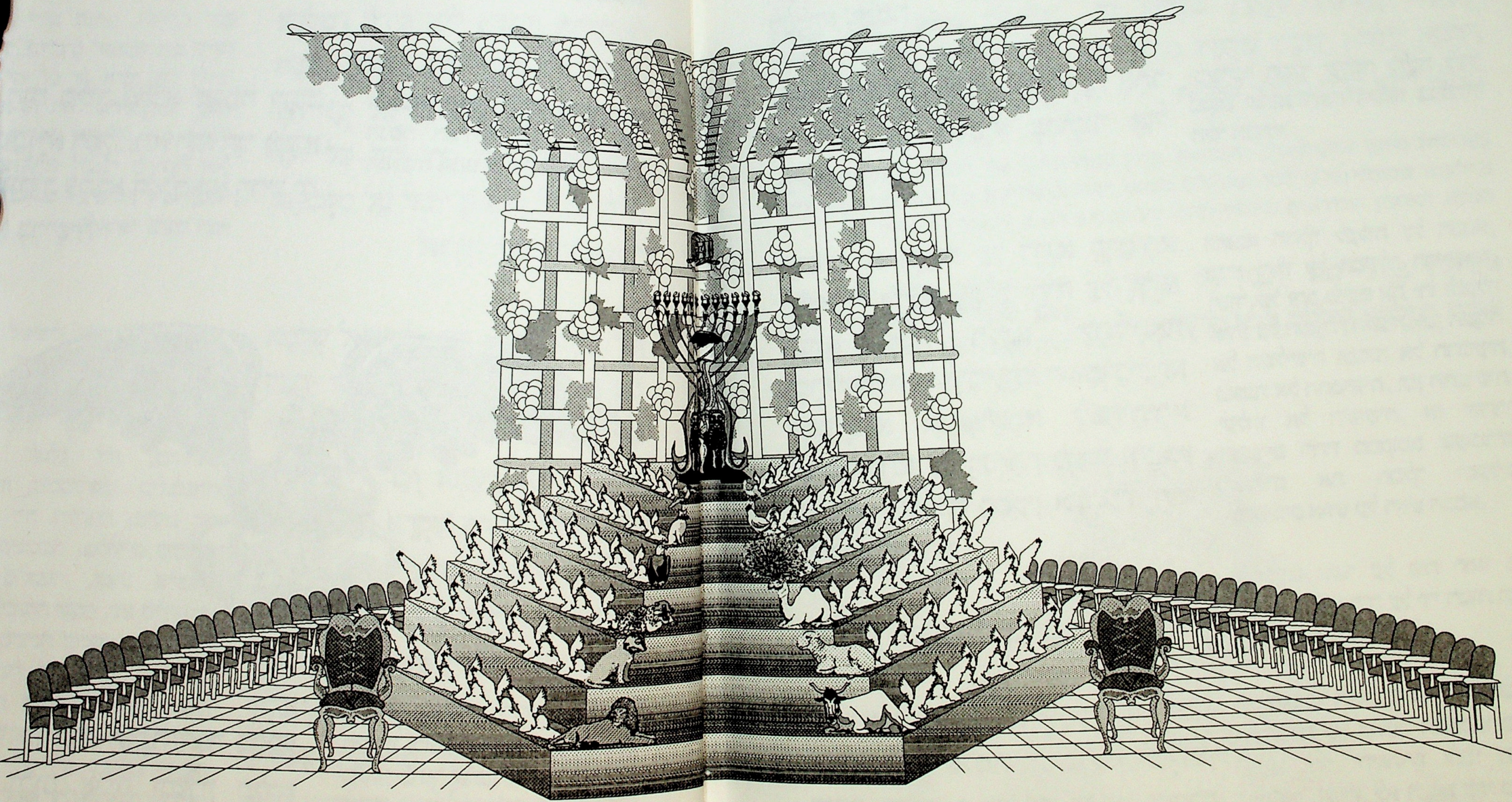
וְתִנִּינָא דְכֶסֶף אַחַד בְּמוֹכְנֹוֹי

והמכונה אשר על פיה יצאו כל
מעשה הכסא היה על ידי דמות תנין
אחד של כסף.

וְכִד שְׁמָעוּ מַלְכֵּיָא יַת שְׁמָעִיהַ דְּכוֹרְסָא
דְּמַלְכוּתָא דְשְׁלָמָה מִתְּכַנְשִׁין כּוֹלְהוֹן
וְאַתּוֹן כְּתָדָא וְאַשְׁתַּחֲוּוּ קֳדָמוֹי וְאַמְרִין
לְכָל מַלְכֵּיָא לָא אֲתַעְבִּיד הֵיךְ כּוֹרְסָא
הָדָא וְכָל אוֹמָא וְאוֹמָא לָא יִכְלִין

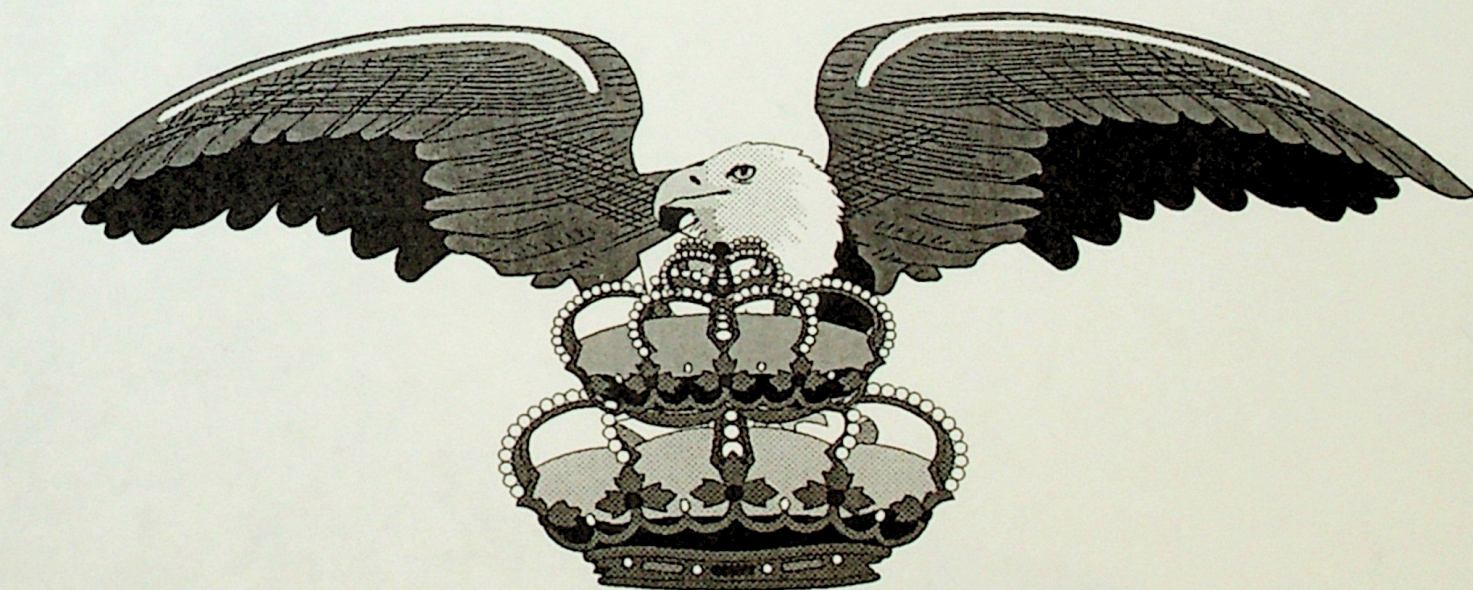
וכששמעו המלכים את שם הכסא
המלכות של שלמה התאספו כולם
ובאו יחד והשתחוּ לפני המלך
שלמה ואמרו, לא נעשה עוד ככסא
הזה, ואין שום אומה ולשון בעולם
אשר תוכל לעשות ולהבין כמוהו.

לְחַחְחָהוּא כּוֹנֵנִיהַ

וְכַד חָזוּ מַלְכֵיָא שְׁבַחִיה דְּכוּרְסִיָא נַחְתּוּ
וְשִׁבְחוּ לָמֵן דִּי בָרָא עֲלָמָא כּוּלִּיה
וכאשר התבוננו וראו את כל
נפלאות הכסא ואת תכונותיו, הודו
ושיבחו למי שברא את העולם כולו.

וְכַד הָוָה סָלִיק מַלְכָּא שְׁלָמָה וַיְתִיב
עַל כּוּסְרֵיָא דְּמַלְכוּתָא הָוָה חֲזַר נִשְׁרָא
רָבָא וְנָסִיב פְּתָרָא דְּמַלְכוּתָא וַיַּהֲיִב ית
פְּתָרָא בְּרִישִׁיה
וכשבת המלך על כסא מלכותו, קם
הנשר הגדול, ולקח את כתר
המלכות ונתנו בראש המלך.

וּמֵן פְּתַר כֵּן הָוָה תַּנִּינָה רָבָה מִפְּקַע
בְּמַגְנָנוּ וְהָוִין אֲרִיִּין וְנִשְׂרִין סְלָקִין
בְּמַגְנָנוּ וּמִטְלִין עַל רִישִׁיה דְּמַלְכָּא
שְׁלָמָה
ואחריו יקום התנין הגדול והסתובב
כאופן בתוך אופן, והרימו האריות
והנשרים והצילו על ראש המלך.

וַיֹּנֶה דִּי דְהֶבֶא הָוָה נִחְתָּא מִן עֲמוּדָא
פְּתַחַת אַרְוֹנָא וְנִסְבָּא סְפָרָא
דְּאוּרִייתָא וַיִּהְבֵּא לִיה בִּידוּי דְּמִלְכָּא
שְׁלָמָה לְמוֹקְמָה מַה דְּאָמַר מִשָּׁה
וְהִיתָה עִימוּ וְקָרָא בּוּ כָּל יְמֵי חַיּוֹ
וְתִהִי עֲמִיה וַיְהִי קָרִי בֵּיה כָּל יוֹמֵי
חַיָּוְהִי בְּדִיל דִּיסְגֹּן יוֹמוּי עַל מַלְכוּתָא
הוּא וּבְנוּהִי בְּגוֹ יִשְׂרָאֵל

ויונת הזהב תרד אז ממקומה, מן
העמוד אשר עמדה עליו, ופתחה
את ארון הברית, ולקחה משם את
ספר התורה, ונתנה בידי המלך,
לקיים מה שנאמר (דברים יז יט):
"והיה עמו וקרא בו כל ימי חייו,
למען ילמד ליראה את ה' אלהיו,
לשמור את כל דברי התורה הזאת
ואת החוקים האלה לעשותם וגו'
למען יארך ימים על ממלכתו הוא
ובניו בקרב ישראל".

וְכֵד אָתָּא כְּהֵנָּא רַבָּא לְמִשְׁאֵל שְׁלָמָא
דְּמִלְכָּא שְׁלָמָה וְכָל סְבִיָּא הָווּ יִתְבִּין
מִן יְמִינָה דְּכוּרְסִיָּא וּמִן שְׁמָאלִיה
וְדִינִין דִּינָא דְּעָמָא וְכֵד הָווּ עֵיילִין
סְהַדְיָא דִּי סְהַדוֹן שְׁקָרָא קָדָם מִלְכָּא
שְׁלָמָה הָווּ מַגְגִּין פְּקַעִין גִּלְגְּלִיָּא חֲזָרִין
תָּרִין גַּעֲיִין אַרְיֹתָן נְהִמִין דּוֹכִין חֲטָפִין
אֲמָרִין פֻּעֲיִין נִמְרִין פֻּעֲיִין אֲנָקִין בִּכְיִין
שׁוֹנְרִין טִיִּסִין טִוּוֹסִין מִלְלִין תִּרְגִּמְלִין
מְקַרְקִרִין בְּנִי נֶצֶן מְחַטְפִין צְפוּרִין
מִלְלִין לְמַחֲטוּף לְבָהוֹן דְּסְהַדְיָא דְלָא
יִסְהַדּוֹן סְהַדּוּסָא דְשְׁקָרָא וְהָוֹן סְהַדְיָא
אֲמָרִין בְּלָבָהוֹן נִסְהִיד סְהַדּוּסָא

ובבוא הכהן הגדול לשאול בשלום
המלך, ובשבת הזקנים מימינו
ומשמאלו לשפוט את העם, והיה
אם באו עדי שקר להעיד שקר
באחיהם, היו גלגלי המגגגון
מתגלגלים ומסתובבים, והשוורים
היו גועים, האריות היו נוהמים,
הזהבים מייללים, הכבשים פועים,
הנמרים נהמו, הגמלים נאנקו,
החתולים נהו, ויבכו התוכים, וקראו
התרנגולים, ושרקו הניצים, וצפצפו
הציפורים, והיה קול רעש ושאון
והמיה ושאגה ושרקה ויללה, אז
תהיה חתת אלהים על העדים,
ואמרו בלבבם נרחיקה נא מדבר
שקר פן נאבד ונכחד מעל הארץ.

וְכֵד אָתָּא כְּהֵנָּא רַבָּא לְמִשְׁאֵל שְׁלָמָא

הָיוּ אֲרֵיוֹתָיו זַחְלִין בּוֹסְמָנָן בְּמִסְקִיָּה
דְּמִלְכָּא שְׁלֵמָה לְמִיסַב עַל כּוֹרְסִיָּה
דְּמִלְכוּתָא וְהִיד כּוֹרְסָא דְּמִלְכָּא
שְׁלֵמָה לֹא הָוָה לְכָל מַלְכֵיָא

ובעלות המלך שלמה לשבת על
כסא מלכותו, אשר כמוהו לא
נעשה בכל הממלכות, היו האריות
מזלפים לפניו כל מיני בשמים וימלא
ריחם הטוב את כל אולם הכסא.

וְכֹד אֶתְחִיבוּ סְנַאִיהוֹן דִּישְׁרָאֵל
אִיתְגַּבֵּר וּסְלִיק עֲלֵהוֹן נְבוּכַדְנֶצַּר
רִשְׁעָא מִלְכָּא דְּבָבֵל אַחֲרִיב יֵת אֶרְעָא
דִּישְׁרָאֵל כּוּ יַהֲיִב יֵת קֶרְתָּא דִּירוּשָׁלַם
וְאַלִי יֵת בֵּית מִקְדָּשָׁא כְּנוּרָא וְאַגְלִי יֵת
בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאַיִיתִי יֵתְהוֹן לְרַבְלָה דִּי
בְּאַרְע חֲמַת וְאַגְלִי עֲמַהוֹן יֵת כּוֹרְסִיָּא
דְּמִלְכָּא שְׁלֵמָה

וכשנתחייבו שונאיהם של ישראל,
התגבר עליהם נבוכדנצר מלך בבל
ויעל על ארצם והחריבה, ואת
ירושלים עיר הקודש שם לבו, ואת
בית המקדש שרף באש, והגלה את
בני ישראל מארצם והביאם רבלתה
אשר בארץ חמת. וגם כסא שלמה
המלך לקח אתו לארצו.

וְכֹד בְּעִי מִלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר רִשְׁעָא
דִּי־סָק וַיִּתֵּב עֲלוּי לֹא הָיָה יָדַע דִּי
בְּמִנְגְנוֹן הָווּ סְלָקִין לִיה אֶפְרַיִם יֵת
רִיגְלִיָּה עַל דְּרָגָא קְדָמָא וְאַרְיָא
דְּדִהָבָא פָּשִׁיט יֵת אִיטְמִיָּה דִּימִינָא
וּמָחָא יֵתִיָּה עַל אִיטְמִיָּה דְּשִׁמְאֵלִיָּה
וְהָוָה מַחְגִּיר מִינִיָּה עַד יוֹם מוֹתָהָ

וכשבקש נבוכדנצר לעלות ולשבת
עליו, ולא הכיר את המנגנון
שבתוכו, וכשהציג את כף רגלו
הימנית על המעלה הראשונה, שלח
אריה הזהב את כפו הימנית ויכהו
על ירכו השמאלית. והיה נבוכדנצר
צולע על ירכו מהיום ההוא עד יום
מותו.

וּמִבֶּתֶר נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶכָא דְּבָבֵל אָתָא
אֶלְכְּסַנְדְּרוֹס מוֹקְדוֹן וְשָׂבָא יְתֵיה
פוֹרְסִיה דְּשִׁלְמָה מֶלֶכָא וְאוֹבִיל יְתִיה
לְמִצְרַיִם וְכַד חָזָא שְׂיִשְׁק מֶלֶכָא
דְּמִצְרַיִם יְתֵיה שְׂבַחֲתִיה דְּכוֹרְסִיה דְּהֵוָה
מְשׁוּבָח מִן כָּל פּוֹרְסֵי דְּמַלְכֵיָּא הֵוָה
מִתְחַמֵּיד דִּי־סָק וַיְתִיב עָלוּהִי וְלֹא הֵוָה
יָדַע דִּי בְּמַנְגִּין סֶלְקִין לִיה אֲפָרִיס יְתֵיה
רִיגְלִיה עַל דְּרָגָא קְדָמָאָה וְאַרְיָא דִּי
דְּהָבָא פִּשְׁט אִיטְמִיה דִּי־מִינָא וּמָחָא
יְתִיה עַל אִיטְמִיה דְּשִׁמְאָלָא וְהֵוָה
מִתְקַרֵּי פֶרְעָה חֲגִירָא עַד יוֹם מוֹתִיה

ואחרי נבוכדנצר מלך בבל בא
אלכסנדר מוקדון וישב את הכסא
ויביאהו מצרימה, וכראות שישק
מלך מצרים את יקר תפארת הכסא,
אשר לא נעשה כמוהו לכל ממלכות
הארצות, חמד אותו מאוד ויתאוה
תאוה לעלות ולשבת עליו, וכיון
שגם הוא לא ידע מערכת המנגנון,
הוכה אף הוא על ידי האריה על
ידיכו השמאלית, והיה צולע על
ידיכו עד יום מותו, ועבור זה נקרא
שמו 'פרעה נכה' עד היום.

וְכַד אָתָא אַנְיֻפּוֹנִים בֶּר אַנְטִיּוֹכּוֹס
מֶלֶכָא וְסָלִיק עַל אֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם
וְאַחֲרִיב יְתֵיה וְשָׂבָא יְתֵיה פּוֹרְסִיה
דְּמֶלֶכָא שִׁלְמָה וְאַיִיתִי יְתֵיה בְּסַפִּינָן
וְאַיִשְׁתַּמְטַת פֶּרְעִיה דְּכוֹרְסִיה
בְּשׁוֹשִׁילָתָא דִּי דְּהָבָא וְאַיִיתִי כָּל
אוֹמְנֵי דְּעֵלְמָא וְכָל קְנִיגֵיָּא לְמִתְקַנָּא
יְתֵיה פֶּרְעִיה דְּכוֹרְסִיה וְלֹא יָכִילוּ
לְמִיתְקַנָּא יְתִיה עַד יוֹמָא הַדִּין

וכשעלה אניפונים בן אנטיוכוס
למלחמה על ארץ מצרים והחריב
אותה, לקח את הכסא של שלמה
המלך עמו, והביאו באניה אל ארצו,
ונשברה אחת מרגלי הכסא,
ונשמטה ממקומה. וצווה המלך
ויקראו לחרשים ולאומנים העושים
בזהב ובכסף, כדי שיתקנו את
הכסא כבתחילה, ולא יכלו לתקנו
עד היום הזה.

וכאשר במלה מלכותו, וכורש מלך
פרס ירש את המלוכה אחריו,
ובזכות זה שנתן רשות לבני ישראל
לעלות אל ארצם ולשוב לבנות את
בית המקדש בירושלים, ועזר להם
בבניית המקדש, זכה לעלות ולשבת
על כסא שלמה המלך, אשר כמוהו
לא נעשה לכל מלכי הארץ.

וְכִד בְּטִילַת מַלְכוּתֶיהָ וְקָם כּוֹרֶשׁ
פֶּרְסָאָה בְּתִירוּהִי וּבְזִכּוֹת דִּי אִיתֵּעֶסְק
בְּבֵית מִקְדָּשָׁא זָכָה דִּיסוּק וַיִּתֵּיב עַל
הָהוּא כּוֹרֶסְיָא דְּמִלְכָּא שְׁלֵמָה
דְּכּוֹתִיָּה לָא הָוֵת לְכוּלָּן מִלְכֵּיָא

בית המקדש

הראשון

